NAM THỨ MƯỜI BA — SỐ THỨ 2471 — MỖI SỐ 01 02 — NGÀY THỨ BẢY 13 JUIN 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DROIT LEGAL D'ORIGINE — Nº 3801

	Trong nước	Ngoài nước	Đường tàu	Đường tàu Pháp
Một năm	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 50	6 $ 50	6 $ 60	12 $ 00
Các công sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
Téléphone nº 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.
Une seule insertion . . . . 0 $ 30 la ligne
Par contrat annuel . . . . .
Par conférence de presse . . . . .
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 80 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants.

HỌC CHỮ NHO

Vì sao nên học chữ nho và học thế nào cho chóng biết

II

Vô luận học chữ nước nào hay học khoa học gì, cái phương-pháp nên theo cho chóng đạt mục-đích là nơi từ chỗ dễ đến chỗ khó, từ những điều đơn-giản đến những điều phức-tạp. Vỡ lòng học Pháp-văn không thể học « *Cách-ngôn-tập* » của La Rochefoucauld hay *Phương-pháp-luận* của Descarte thì vỡ lòng học Hán-văn, không thể học ngay *ngũ kinh, tứ truyện* được. Phải kén lấy một bộ sách soạn riêng cho kẻ mới học, mà soạn hợp phép sư-phạm vậy.

Ký-giả xin giới-thiệu cùng các bạn muốn học chữ nho bộ « *Tân-quốc-văn* » của nhà Thương-vụ ấn-thư-quán ở Thượng-hải đã xuất bản, ngay hồi bên Tàu mới có cái phong-trào cải-cách sự học. Bộ sách này chia làm tám quyển, mỗi quyển 50 hài. Bài học thứ nhất, quyển thứ nhất, chỉ có một chữ, mà những bài học ở quyển thứ tám đã khá dài và nhiều chữ khó. Từ đầu đến cuối bộ, các bài học rất liên-lạc với nhau, soạn-giả lại khéo xếp đặt cho sự khó tăng lên dần dần, để khiến học giả tốn ít công-phu mà thu được nhiều hiệu-quả. Lại còn một điều rất đáng khen nữa, là bộ sách ấy gồm được hầu hết cái then-chốt của văn chữ Hán. Bộ *Tân-quốc-văn* soạn riêng cho bậc tiểu-học để-nhất cấp các quốc-dân học-hiệu dùng, đã được học-giới Trung-hoa hoan-nghênh ngay từ khi mới xuất bản. Ngày nay bộ sách ấy lưu hành hầu khắp nước Tàu. Mấy hiệu khách bán sách ở Hà-nội đều có bán, giá trên dưới một đồng bạc.

Các nhà Tây-học nên mua bản dịch bộ Tân-quốc-văn ấy của ông cố Lamasse mà dùng, thì tiện-lợi hơn nhiều. Quyển sách ấy đã được hội Hán-lâm Đại-pháp ban thưởng, nhà Viễn-đông ấn quán Hà-nội có bán, giá 55 phật-lăng. Các bài học đều có in nguyên-văn chữ nho, văn dịch theo ngay dưới. Kế đến những chữ trong bài in riêng ra, để chua âm và chua nghĩa một. 30 bài đầu thì bao nhiêu chữ trong bài học đều có chua như thế cả; nhưng từ bài thứ 31 trở đi, thì chỉ có những chữ mới, nghĩa là trên chưa gặp, mới in riêng ra để chua âm, chua nghĩa mà thôi. Sau hết phần có công-phu hơn hết của dịch-giả, mà cũng là cái phần có ích nhất cho bọn tây-học mình, là phần cước-chú: cước-chú về mẹo Hán-văn, về nghĩa những chữ kép, về những chữ có nhiều nghĩa khác nhau v. v. Đối với học-giả Việt-Nam, quyển sách của ông Lamasse có một điều khuyết-điểm, là các chữ ông đều chua âm Tàu, vì sách ông có phải làm cho ta dùng đâu. Nhưng điều khuyết điểm ấy rất dễ bổ: nhờ một nhà giỏi chữ nho đọc cho những chữ đã in riêng ra một chỗ ấy, chua âm vào bên cạnh, công việc này chỉ vài bốn buổi là xong. Sách *Sin-Kouo-Wen* tên bản dịch của ông Lamasse, mà có chua âm ta vào nữa rồi, ta có để dùng học chữ nho lấy một mình, không phải thầy cũng được.

Bộ *Sin-Kouo-Wen* gồm được 3.000 chữ nho khác nhau, toàn là những chữ thông-dụng. Học kỳ bộ sách ấy đã có thể vỡ-vẽ hiểu được những bài chữ nho dễ-dễ, vì tuy số chữ nho có hơn bốn vạn tất cả, nhưng thường dùng có độ 6. 7 nghìn mà thôi. Thế mà bộ *Sin-Kouo-Wen* có cả thảy 4000 bài học, mỗi ngày để ra một giờ học chữ nho, thì một nhà Tây-học chưa biết một chữ nào, trong khoảng một năm có thể học kỳ được bộ sách ấy. Những người thuở bé đã có học, thì chỉ phải từ hai cho đến bảy tám tháng, tùy theo sức riêng của mỗi người

Khi học kỳ bộ *Sin-Kouo-Wen* rồi, đã có được một cái vốn chữ nho kha-khá, đã thiệp-liệp cái then-chốt của Hán-văn. Bấy giờ nên mua một bộ *Tam-quốc* thạch-bản, chữ in rõ ràng mà không bé quá (vì chữ thạch-bản nhỏ-nhắn gọn-gàng, dễ in vào cái trí nhớ của con mắt). Văn *Tam-quốc* bay mà dễ xem lắm, ai đã có cái vốn chữ độ ba, bốn nghìn và lược-thông văn-pháp xem cũng hiểu. Ai đã học kỳ bộ *Sin-Kouo-Wen* mới xem sang *Tam-quốc*, thì phần nhiều câu đã hiểu được đại-khái. Lúc ban đầu, phải ngồi xem với một người giỏi chữ nho, mình đọc chữ nào sai, đã có người ấy sửa; chữ nào không biết, câu nào không hiểu, đã có người ấy bảo. Phải ghi lấy những cái đó vào một quyển sách. Mỗi hồi, nên xem đi đọc lại, ít ra là ba lần. Ngài nào theo cái cách học ấy, sẽ thấy tấn-tới nhanh chóng lạ-lùng, những chữ sai lầm, những câu không hiểu, mỗi ngày một bớt dần đi. Đọc như thế độ 10, 20, hay 30 bồi — tùy theo cái khiếu của mỗi người — thì đã có thể xem lấy một mình vậy.

Từ đó về sau, có hai cách học: 1° Xem trần đi, cho chóng thông văn-pháp: văn Tam-quốc hay, truyện Tam-quốc vui, chẳng bảo thì rồi các ngài cũng phải đọc trần đi như thế; 2° Xem rất thong-thả, vừa xem vừa ghi chép lấy những chữ mới, những câu nghĩa ngờ, để hỏi người giỏi chữ nho, hoặc để tra tự-điển.

Ngày từ khi mới xem sang Tam-quốc, đã nên tập tra tự-điển cho quen, vì sau này mình học lấy, phần nhiều là nhờ tự-điển. Mình có thể dùng được hai thứ tự điển: 1° một thứ toàn bằng chữ nho, phải rộng vốn chữ nho mới có thể dùng được: ký giả xin giới-thiệu bộ « *Trung-hoa thâm-quốc tân-tự-điển* » của Hội-văn-đường thư-quán ở Thượng-hải mà nhất là bộ *Từ-nguyên* của nhà Thương vụ ấn thư-quán; nhưng bộ *Từ-nguyên* khó tra, về sau mới có thể dùng được; — 2° một thứ tự-điển của người Pháp làm, tuy chua âm Tàu, nhưng nghĩa chua bằng tiếng Pháp, bà con ta dễ hiểu lắm: tôi xin giới-thiệu quyển *Hán-Pháp tự-điển giản-biện* (Petit dictionnaire chinois-français) của ông cố Debesse, quyển ấy dùng trong khi đọc tiểu-thuyết, thì quí-giả vô cùng vậy. Sau này sẽ dùng quyển *Hán-Pháp đại-tự-điển* của ông Couvreur, giá bán 24 $.

Xem hết Tam-quốc, muốn xem tiểu-thuyết nữa, thì nên đọc bộ *Đông-chu-liệt-quốc*, văn rất hay mà cũng dễ xem lắm. Rồi có thể tập xem văn tạp-chí như phần chữ nho của Nam-phong, bắt đầu bằng những bài dễ. Lúc mới tuy còn bỡ-ngỡ, phải hỏi phải tra nhiều, nhưng chỉ xem giảm ba bài là đã thấy dễ vậy. Xem hiểu được văn tạp-chí rồi, hãy nghiên cứu đến lối văn cổ, tức là văn ngũ-kinh tứ-truyện.

Nói tóm lại thì cái phương-pháp học chữ nho ký-giả muốn hiến các nhà Tây-học, có bốn bước: 1° vỡ lòng bằng bộ Sin-Kouo-Wen; 2° xem Tam-quốc; 3° Xem văn báo chí; 4° sau hết mới nghiên-cứu đến kinh truyện. Cứ từ từ mà rảo bước, được bước nào cho chắc-chắn bước ấy, rồi hãy nơi đến bực sau, thì thế nào cũng đạt tới mục-đích vậy.

Người viết bài này, vì chút nhiệt-tâm với Hán-học, quên mình là kẻ học nông tài hèn, hình như *mùa rìu qua mặt thợ*. Nhưng xin hải-nội quân-tử lượng xét cho, quả *không dám đánh trống qua cửa nhà sấm*. Chẳng biết có tránh được cái tiếng « *quân mạnh dần quân mạnh* » hay không, nhưng đã từng thí-nghiệm một cái phương-pháp giản-dị, dễ-dàng về sự học chữ nho, nếu không đem công-bố, cũng là một cái lỗi to vậy.

VÕ-ĐÌNH-LÒNG

Âu-châu điện-tín

(Indopacifi)

Ngày 10 Juin 1925

Cuộc thi bay Gordon Bennet

17 chiếc khi cất đi đồ. Người Bỷ tên là Demuyter bay được 766 kilomètres tạm được công-nhận là đầu tiên. Còn người Bỷ ấn là Veenstra thì chưa có tin tức gì.

Chiến-sự ở Maroc

Ở Fez có tin rằng tàu bay đánh nhiều nơi. Nó ấy bỏm thử hai cái phóng pháo 75 chỗ.

Ngày 11 juin 1925

Nước Nga với việc Trung-hoa

M. Trotsky có viết bài nói từ rày Trung hoa sẽ biết rằng cái lý tưởng cộng-sản nước Nga làm cho các dân tộc bị áp-chế đồng tâm đồng ý với nhau. Trong bài ấy, ông công kích nhất là nước Anh.

M. Zinoviev có bài tuyên-cáo rằng nay mai ở Bắc-kinh, Hán-khẩu, Thượng-hải, Calcuta, Madras, le Caire và Alexandrie một lần nữa sẽ nổi lên một tiếng nào-động mà bọn vô-sản trong thế giới sẽ hưởng ứng lại.

(Indopacifi)

Ngày 12 Juin 1925

Cái chánh-sách của quan Cailloux

Tại hội-đồng tài-chánh của thuộc-dân nghị-viện, quan Cailloux có bày tỏ mọi lẽ về việc nên giải quyết cho xong cái vấn-đề trái-khoán Đông-minh. Ngài nói khi nào việc tài chính chỉnh đốn xong, thì nên mở một trái khoán ở ngoại quốc.

Quan Painlevé đi Maroc

Tàu bay của quan Painlevé và quan Laurent Eynac đã tới Maroc.

Khi tàn đồ ở Tây-ban-nha, quan Painlevé có nói chuyện với các nhà làm báo về việc Maroc. Ngài có nói hai nước Pháp và Tây-ban-nha điều-đình với nhau xong, thì việc bình-định đất Rif dễ hơn. Hiện nay hai nước có thể hiệp lực với nhau để ngăn-cấm việc buôn lậu khí giới. Ngài lại nói rằng ta phải làm cho người Riffains hiểu rằng họ nên ung-tuận hòa-hiếu vì nó hiển nhiên là có lợi cho họ lắm.

Khi tới Rabat, quan Painlevé hội-kiến với quan Lyautey ở chỗ trường bay. Quốc-vương ở đấy nghênh-tiếp ngài. Đoạn quan Painlevé và quan Lyautey cùng đi Fez.

Nước Pháp với nước Tây-ban-nha

Việc điều-đình của hai nước Pháp và Tây-ban-nha đến ngày 16 này thì hết đấu, nhưng xem chừng mọi điều sẽ được như ý.

Tại phần Maroc của Tây-ban-nha

Tại các đồn ở miền đông và miền tây, nghịch quân đánh đồn hơn trước.

Quân Tây-ban-nha đã dự-bị sẵn-sàng.

NHÀN ĐÀM

Ghét cái gì nhất?

Cô Bướm nhân khi thong thả chạy sang nhà cô Hoa cùng nhau luận cổ đàm kim.

. . . . . .

Câu chuyện gần tàn, cô Bướm hỏi:

— Nào chúng ta thi nhau « ghét cái gì nhất ?

— Ghét hạng người đê mạt đối lối văn-minh để lừa người thành thực; ghét kẻ trộm cắp trên bộc, lên xe gỗ, hoa trường .....

— Không! những cái nói đó, cũng đáng ghét thực, song không can hệ gì đến ta.

— Thế chị bảo ghét cái gì ?

— Ghét « mỡ hôi » chứ còn cái gì ? Này nhé: khi chị em mình « đánh phấn » mà bị vài giọt « mỡ hôi », thì phấn cứ theo nước mà trôi đi, thành thử trên mặt còn những cái « sọc đen » hình như cô « giun » con « sâu », nom « ê » lắm chị ạ!

Thanh-Phong Lê-Minh

Tin Trung-hoa

Cái phong-trào bài ngoại ở Phúc-kiến

Ở Phúc-châu đã tuyên bố nhất luật đình công.

Người ngoại quốc ở Quảng-châu

Người ngoại-quốc kô miền nguy-hiểm, lánh ra ở chỗ khác.

(Havas)

Tòa nội-các

Trương-tác-Lâm có tuyên-ngôn rằng Phái nay trương vào Bình cốt là để cải tạo chính cục, đối với Đoàn-kỳ-Thụy thì Trương vẫn giữ sau trước một lòng, nhưng tòa nội-các tại phải chỉnh đốn lại. Có tin rằng Trương sẽ đem Lương-sĩ-Gi ra làm nội-các tổng lý, Tào-như-Lâm tổng trưởng bộ tài-chính, Phạo-qui-Kanh tổng trưởng bộ lục quân, Vương-chính-Đình tổng trưởng bộ ngoại giao, Tế diện-San sẽ làm tổng trưởng bộ nội-vụ hay bộ nông thương.

Tình hình Quảng-đông

Hồ-hán-Dân có cho người bắt khám một viện đại-biểu của Đoàn-kỳ-Thụy lại trong một cái tiệm-điếm ở Quảng-châu, có bắt được một cái thư có ủng cờ là Đoàng-hành Mẫu thông với chính-phủ Bắc kinh, vì vậy mà cái mối hiềm-nghi của hai bên lại càng thêm. Hồ-hán-Dân đã thông cáo cho lính sự các nước ở Quảng-châu rằng nay có việc phát sinh ra, bản chính-phủ không giải quyết được thỏa-mãn thì tất không khỏi sinh ra họa chiến-tranh, vậy các kiều dân ngoại-quốc ở Quảng-đông này, về bên địa điểm của đích quân, thì bản chính-phủ không chịu cái trách nhiệm bảo hộ hoàn toàn được.

Về việc bài ngoại

Viên giao thiệp ở Thượng-hải là Trần-thế-Quang có điện về Bắc-kinh rằng về việc bài ngoại năm người bị chết, 8 người bị thương, xin chính-phủ kíp tìm phương đối phó. Đoàn-kỳ-Thụy đã gạo cho quốc vụ viện họp bàn.

Cái thảm-kịch bài ngoại ngày 1er juin

Ngày 1er juin tại Thượng-hải người Trung-hoa cả học-sinh và công-nhân lại họp công ở đường Nam-kinh, rất là huyên náo, đại bộ-phận ngoại-quốc hòa đem xe cứu hỏa phun nước vào đuổi đi nhưng bọn đó không chịu đi, cùng nhau nhặt đá ném giả, lính tuần cảnh liền bắn súng. 20 người học sinh bị thương, một người chết ngay.

Ngày 3 juin học-sinh họp nhau để tế những người bị thảm sát, rồi lại đi dong thị oai.

Cái thảm kịch trong cuộc hội nghị nhà-phiến

Trưa ngày 31 ma. bộ tư-lệnh quân Phụng-thiên ở Hấp-hắn về tại Thượng-hải có mở cuộc hội-nghị công-mại nha phiến, bỗng sinh xung đột, vệ-đội của tướng Lý-khuê-Nguyên bắn tướng Viên-tứ-Hoa bị thương. Vệ đội của Viên thấy vậy cũng bắn giả, tin phải Trần-quốc-Thụy. Lý thấy vậy sợ quá chạy qua cửa sổ nhảy từ trên lầu xuống đất, gãy cổ chết ngay.

(Dịch báo Tàu)

Học-sinh ở Bắc-kinh

Năm nghìn học-sinh và thợ thuyền có độ trình quan tổng chấp chính mở lá đơn xin trừng-phạt người đáng trách cứ và hải-phải tạ lỗi.

Tôn-bảo-Kỳ cũng với Đoàn-kỳ-Thụy điện cho sứ Jean, và sứ Agleo xin điều-đình giúp với chính-phủ nước Anh để giải quyết mọi việc ở Thượng hải cho được công bình thân ái.

Hiện-tình ở Thượng-hải

Tình-trạng không thay đổi, ngày hôm nay các đại-biểu của ngoại giao đoàn bắt đầu trao đổi ý-kiến với người Trung-hoa. May ra có thể giải quyết xong mọi việc, khiến cho cái phong-trào đình-công khỏi lan đến các kho tàn.

(Indopacifi, ngày 11 juin)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi nhờ quí báo làm ơn giải hộ cho mấy lời sau này:

Nguyên tôi có một người vợ theo không có cheo cưới chi cả. Nhưng người ta có để tang ông thân-sinh ra tôi cũng theo tang lễ như các chị dâu tôi đã lệ. Bây giờ người ta không có con gì với tôi cả mà lại ăn ở lăng-loàn. Ý tôi muốn bỏ người ta thì người ta có lấy cớ rằng cả để tang bố chồng mà kiện tôi tỉnh phụ được không và tôi có phải làm lễ lý dị như người ta không?

LỜI ĐÁP. — Cứ như lời ông nói trên kia thì người vợ ấy ở đàng ấy cả, có bỏ gì-thú rồi mà lại không vào thì sự lấy nhau cũng như không, không gọi là cưới xin được. Nhược bằng lúc lấy nhau chưa có sổ giá-thú, thì sự lấy nhau phải theo như tục lệ nước ta mới gọi là vợ chồng được, mà theo như tục lệ ta thì khi chưa có sổ giá-thú tất phải có nộp cheo. Vậy ông lấy người vợ ấy mà không có cheo thì chưa gọi là thành hôn được.

Nếu sự cưới xin của ông có làm theo tục lệ thì cái việc người ấy để tang thân-phụ ông ba năm mới có thể làm ngăn trở việc li-dị được, nhưng việc cưới xin của ông đã không hợp lệ tức là có để tang ba năm cũng không ngăn trở gì cho việc li dị.

Ph. h-L.

CÁI VẤN-ĐỀ NHÀ CỬA BẮT BỎ VỚI HỌC-SINH Ở PARIS

Nhân dân ở các thành-phố lớn thực là khốn khổ về cái vấn đề nhà cửa đắt-đỏ, khốn khổ nhất là những nhà đông con, những hạng trường thường bậc trung và những hạng làm nghề bất nghiệm. Lại khốn khổ nữa là bọn học sinh, gia quyến ở các tỉnh xa, đến trọ học ở Paris. Vì vậy, mấy năm nay chính-phủ cùng các nhà từ-thiện hết sức tìm cách dựng riêng một khu nhà cho học-sinh thuê rẻ tiền, mà được đã bổ tiện lợi.

Khu nhà ấy dựng dọc phố Jourdan trước vườn Montsouris.

Khu nhà khởi công từ ngày 9 Mars 1923, có lẽ cuối năm nay thì xong.

Ở đấy có đủ chỗ cho 300 người học-sinh ở trọ

Khu nhà ấy do nhà kiến-trúc Lucien Bechmann vẽ kiểu, trông rất nhã-nhặn đẹp đẽ. Chung quanh nhà có sân rộng, cây cối vui vẻ, lại có các sân đánh bóng, đánh quần.

Dãy nhà này đi sang dãy nhà kia, lại có nhà cửa lợp kính để khi mưa gió đi lại không bị ướt. Để là bề ngoài, còn như trong nhà thì buồng ở xếp đặt rất là ngăn nắp.

Mỗi buồng có một cái cửa lớn cho khi gió ánh sáng vào trong nhà. Một buồng có một cái giường vừa đủ để nằm vừa đủ để ngồi được, đặt vào một góc buồng, một cái bàn giấy để ở giữa, một cái tủ sách đối với bàn giấy. Ở một góc buồng đặng kê hai cái ngăn, một cái để treo áo quần, một cái để bàn rửa mặt. Hai ngăn đều có cửa hoặc mành che kín đi, nên hôm ngày vào buồng trông như thể một cái buồng giấy vậy. Ngoài các phòng

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ngồi lại có các phòng lớn ở giữa để học-sinh họp tập mà đàm-đạo, hoặc chơi bời. Chung quanh là nhà ấy, thành-phố đã một cái công viên rộng 18 hectares. Trong công viên có đặt nhiều nơi thao luyện, và có một cái bể tập bơi. Lại có đặ thêm một ga hóa-xa ở đấy, cho học-sinh có thể đi từ các nhà đại-học đến khu nhà ấy được tiện lợi vô cùng.

CÁI CẦU TREO LỚN NHẤT THẾ GIỚI

Cái cầu treo lớn nhất thế giới ngày nay là cái cầu mới đặt trên sông Hudson ở Bear Mountain vào miền trên New-York 60 km. Đoạn ở giữa hai cột dài 497 mét 43. Trước đây to nhất là hai cái cầu ở New York ở trên sông East River, là một nhịp cầu sông Hudson. Một cái làm được 40 năm nay, là cầu Williamsburg, là 20 năm nay, dài 488 m 40. Cầu treo dài hơn nhiều cũng chưa là dài nhất. Cầu kiểu Cantilever nhiều khi còn dài hơn. Đại khái như cầu Forth (Ecosse) dài được 518 m và cầu Québec dài được 547 m.

Cầu treo ở Bear Mountain không những dài, mà còn tỏ nhỏ mà cao (hơn một trăm mét) nên trông lại rất là nhẹ nhàng. Cầu ấy làm rất chóng. Khởi công không đầy 18 tháng thì làm xong. Dẫm để lát sau tính mất 4000 tấn thép, còn các dầm treo tổn mất 1000 tấn thép. Các cột dàng mất 4.100 tấn. Hai dây tam cố nặng 2000 tấn, làm mất 11.600 km. giây thép. Ngoài ra còn dùng 50 tấn giây thép. Các chỗ xây mất 2.700 m³ bê-tông, và 46 tấn sắt vụn.

Giới yên tập Kiều chuyện

Tối trước có ông bạn tên là Mộng-vân, ông con nhà giàu, lại lòng ra đã phóng lưu phú quý, kẻ lợi tiêu-hạnh thuần cần, cảm cal học hành, chuyên nghề cổ-nghiệp, thi đỗ tú-tài, lão-hầy giờ bạch-ốc phát khoa, song-đường cụ khang, quang-cảnh gia-đình, ai nấy cũng lấy làm vui vẻ hiếm có; ông thì vẫn chăm nghề dạy học, không có du đãng gì cả. Được ít lâu ông tuổi-trường ở Nam-thanh, giao thiệp với các bạn nhiều, vì thế qua nghe sau em sinh sự chơi bời, nay ca mai xướng, nay tửu mai yến, thành chỉ mắc phải nghiện nặng, không gỡ ra được, sau lại gặp phải gia biến, ông cụ thân sinh ra ông ấy mất đi, nhà cửa sa sút, cảnh gia thất ly, kẻ lên người xuống, quang cảnh thực là buồn thiu, nhà ông cụ vui thú yên-hà, kể lên cho người ta ai cũng ta than mà lấy làm khó chịu; bấy giờ ông hối lại không kịp, ông bèn giở lòng sắt đá, từ từ yên hà, bao nhiêu những mộc tiêm xe lọ quẳng theo ngọn lửa hồng, ông mới nhân thế làm một bài Giới yên tập Kiều, đoạn nào đoạn ấy, tỉnh ý phân minh; nay tôi sao lục ra để cùng đồng lãm, xin các bạn đọc giả ngồi cho, cũng là một sự mua cười, nhưng cũng có phần ích cho xã-hội.

Trăm năm trong cõi người ta,
Tu là cõi phúc tình là dây oan.
Nỗi riêng riêng những bơn-hoàn,
Phải cung rày đã sợ làn cây cong
Một đời được mấy anh hùng
Ra tay thảo cũi sổ lồng như chơi
Thửa rằng vì chút hay chơi;
Trăm nghìn đổ một trận cười như không.
Hương càng đượm, lửa càng nồng,
Mảu thanh hễ thấy hơi đồng thì mê
Đò phen gió tựa hoa kề,
Giữ danh hầu bạ học nghề ăn chơi.
Dưới trăng mấy mặt làng chơi,
Cuộc say đầy tháng trận cười suốt đêm
Cho thơm lần giờ trước đèn,
Tây trần mượn thú giải phiền đêm thu
Nghề chơi cũng lắm công phu,
Chẳng xuân để kiến nết thu ngại
Có khi vắng vẻ thư phòng,
Trúc xe ngọn tiếu tóc trùng phiếm loan.
Một mai trong cuộc truy hoan,
Hương rầy mai nhớ trà khan giọng đờn
Cho hay là thói hữu tình,
Khư khư mình bạn lấy mình vào trong
Hòa nhau thực có rõ lòng
Tuổi thôi đã nặng vào chẳng sai.
Trót lòng gây việc cung đàn,
Cũng liều mặt phấn cho tàn ngày xanh.
Cũng từ gió trăng quản lo quanh,
Một mình mình biết một mình mình hay
Khéo là mặt dạn mày dày,
Xuân thu biết đã đổi thay mấy lần.
Thử là tài tử giai-nhân,
Đến phong trần cũng phong trần như
Mơ màng phách quế hồn mai,
Nay hoàng hôn đã lại mai hôn hoàng.
Rồi ra lớp phấn phai hương,
Mặt nhìn chẳng đổi mình nhường để-run
Xương mai tính đã từ mùi,
Tuyết sương ngày một hao dần mình
Mây tần khóa kín song the,
Tư ng đông ong bướm đi về mặc ai.
Thơ ơ giờ trác mưa mai,
Lau treo đèn nát trau cài phèn thưa.
Ngon đèn khi tỏ khi mờ,
Song giăng man mát vách mưa rả-rời.
Lọn nghe lông mặt trong ngoài,
Kẻ chê bất nghĩa người cười vô lương.
Khi ân khi nói nhỏ-nhàng,
Khi đầy khi tỏ xem thường xem khinh
Người quen kẻ thuộc chung quanh,
Chợt trông ngọn lửa bất kinh rụng
Xót người tựa cửa hôm mai,
Ngẫn ngơ trăm lối đi mãi một t ăn.
Một người rẽ có mấy thuở,
Tóc tơ chưa chắt đã ra xin thành.
Huyên già dưới cỏi giọc mình,
Gió mưa ân hẩn tan tành nước-non.
Sẵn bèm chút phận con con,
Có pha màu áo ruộm non đa giới.
Giận duyên tài phận bời bời,
Đêm thâu đăng-đẳng một mình cài then
Đau lòng con trẻ thơ ngây, [trông.
Tưởng đồng gì mất ngày nay hãng
Thấy mình ăn mặc nào sống,
Lòng trên trông xuống biết lòng có thương.
Đêm khuya khắc-lậu canh trường,
Đường ra lối nọ ngồn-ngang bời bời.
Đời phồn-hoa cũng là đời,
Còn toan mở mặt với người cho qua.
Liệu nài mẹ cửa cho ra,
Mấy giăng cũng khuyết mấy hoa cũng tàn
Còn gì là cái hồng nhan,
Tinh kia hiếu nọ ai dằn cho đây.
Liệu mà cao chạy xa bay,
Tắc riêng như cắt gánh đầy đổ đi.
Kẻ xe xuống chép đạ xiết gì,
Đã lu tu trời qua thì thì thôi.
Tiện mình đã mất vàng phai,
Sự lòng nhường cũng sẽ người người theo
Mặc người mưa Sở mây Tần, [tiện.
Lấy câu vận mệnh khuây dần nhớ thương
Làm cho rõ mặt phi thường,
Lựa lòng trước hết mọi đường trần
Đã lòng tri quá thì nên, [duyên,
Nhân duyên phong nguyệt nặng nguyền
Sự đời đã tắt liều lòng, [sơn sông.
Lựa lươ g chỗ đề lạnh làng hẳy
Nơ kia trát sạch lâu lâu, [lâu
Dọc ngang nào biết trên đầu có ai.
Mặc lòng bể rộng sông dài,
Khi ngâm nghị nguyệt khi cười cợt
Doạn trường sẽ rất đau ra, [hoa.
Ấy là bỉ-điệp hay là trang-sinh.
Trường-hồ vẫng vẻ đêm thanh,
Á hồn thục-đế hay mình đỗ-quyên.
Ba sinh đã phỉ mư i nguyền,
Cỡ tình càng mặn cỡ duyên càng nồng.
Tây trần một chén thung dung,
Nên câu tuyệt địn ngu trong tỉnh-tình.

Thăng-Long lai cảo.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 29 độ
15 giờ 31 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ.		11	10
nhì,	—	10	50
ba.	—	9	20
Thóc hạng nhất,	—	6	95
Bắp ngô	—	7	45

Giá bạc. — Kể từ ngày 12 Juin 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 11 f. 40.

Thị giá quốc-trái. — Ngày 10 Juin 1925 : 44,25 — 53,2[illegible] — 44,95 — 45,30. — 66,60. 33,14

Tin tàu. — Tàu *Campinas* mang thư sang Pháp đến ngày thứ bảy 13 juin hồi 11 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane và Saigon. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe-lửa 20 giờ 7 phút tối 12 juin

Sắp có cuộc công-thái 40 triệu.

Quan Thượng-thư Thuộc-địa vừa báo tin cho quan Toàn-quyền biết rằng sắp sửa có cuộc công-thái 40 triệu.

Những việc phạt vi-cảnh ở thành phố — Cứ như báo *France-Indochine* thì trong số những người đến từng nhà thu giấy phạt hôm nọ, có người tùng-đảng với bọn kẻ cắp mà xé giấy đi cho mất tang. Giấy phạt ấy, người mình nhiều nhà đã không gỡ được, mà nay có mấy nhà giữ được lại bị lừa đối như thế thì còn gì là tang-chứng nữa. Vậy bà con ta ai muốn chắc chắn thì cứ đem nộp tổng quan Dự-thẩm (Juge d'instruction) là hơn. Miễn trị tội những kẻ gian tham thì ai nấy phải nên bớt chút thì giờ, thân hành đến, hễ ai có người nhà đến trộp mới được, chứ ai cũng lười biếng ngại mất thì giờ, ngại lôi thôi thì bao giờ trị hết được.

Lại hai ngày nữa phải bắt đề việc ấy Quan Dự-thẩm tại mới có trát cho bà hai người là Vũ-duy-Phương 32 tuổi, bếp phó-lí và Đỗ-v-Lạc 25 tuổi lính phó lí đến can về việc ấy.

Thuốc dương-mai, thuốc tê-lị, thuốc hen rất thần-hiệu, bán tại hiệu **QUẾ-LÂM**, *số* **42 phố Phúc-kiến.**

Ai có bệnh dùng thử sẽ biết hay.

Tòa Thượng-thẩm. — *Vu cáo và làm chứng giả.* Nguyên trước tên lý-trưởng Nguyễn-văn-Be bị tên Ng-văn-Sơn kiện là đồi tiền, có tên Ng-văn-Sửu và tên Cung-văn-Mẫn làm chứng nhận rằng lời khai của nguyên đơn là thật, nên tên lý-trưởng Ng-văn-Be phải tội.

Sau lý trưởng Ng-văn-Pé muốn xin tái thẩm, đọc Cung-v-Mẫn bắt làm giấy phận cung rồi đem giấy ấy lên kiện 18 tên Cung-văn-Mẫn, Ng-văn-Sơn và Ng-văn-Sửu là vu cáo và làm chứng giả, thì ba tên này phải tòa đề nghị xếp Vĩnh Yên phạt mỗi tên sáu tháng tù.

Ba tên này xin công án thì tòa Thượng-thẩm tha cả.

Thi bằng tú-tài tây. — Kỳ thi bằng tú-tài tây đợt có bảng yết tên những thí-sinh trúng tuyển như sau này :

Ban triết học

MM. Agostini, Baband Dulac, Beau, Chevalier, Deville, Humbert, Lanèque, Pham-văn-Phan, Tê-Hoành (thứ hạng) Đức. Melle Lochard, MM. Ninh, Wakabayoski (bình thứ)

Ban toán-học

MM. Ng-thiện Cai (bình hạng) Melle Nedelec, de Cordemoy, Lavergne. Lê kỳ-Hương, (bình thứ) Cossera Reynaud (thứ hạng)

Phần thứ nhất

Ban C

MM Lochard (bình thứ) Allard Ride (thứ hạng)

Ban B

Melle Abouat, Bai-ngos-Ai, Bebaud Dulac Melle Guille ; Trần-khánh-Giư; Rodet; Grènes.

MM Phạm-đình-Ái; Trương-cam-Công; Phạm-hữu-Cương; Ng-công-Hoàn; Ng-học-Hữ; Bùi-tường-Hân, Vũ-đình Hy; Constant Jouber, Trần-văn-Khang, Trần-văn-Long, Louis Lebon; Thanh-v-Mỹ; Ng-duy Phong; Ngô-quốc-Quyền, Ngô-trực-Tuấn; Ngô-v-Tiến; Bồ-quang-Tiệp; Phạm-huy-Toại, Ng-tử-Vân.

Bản-quán có lời mừng các nhà tân khoa.

HIỆU BÁO CHÍ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

VẼ MỚI QUYỂN MẪU HÀNG

(CATALOGUE) Ở ĐÂY

AU CINÉMA TONKINOIS

13 rue des Eventails

Từ thứ sáu 12 juin đến thứ hai 15 juin 1925

L'INTRÉPIDE CANADIENNE

Gia-mạo-đại nữ-anh-hùng

Phiêu lưu tiểu-thuyết

Cả thảy 15 hồi

Do Miss. Helen Holmes và Thomas Lingham diễn

Mỗi kỳ đổi chương-trình chiếu ba hồi :

Mỗi tuần lễ kể từ ngày thứ sáu đến hết ngày thứ hai

Hồi thứ 7. — Một cái tai xe hỏa bị nổ.
— 8. — Một việc mưu hại gớm ghê.
— 9. — Trước sự chết.

MALEC VỚI MA

Hài kịch có hai phần

Thứ bảy 13 Juin hồi 17 giờ 30.
Chủ nhật 14 —
Buổi ban ngày giảm giá

Thi bằng Cao-đẳng Tiểu-học Tây. — Kỳ thi bằng Cao đẳng tiểu học Tây (B. S.) sáng hôm nay có những bài sau này :

Khoa học

Nữ ban

(Hai bài chọn lấy một)

I. — Le paludisme — caractères de la maladie — Etude du microbe et son évolution — Moyens dont nous disposons pour combattre cette maladie et pour nous en préserver.

II. — L'éducation des sens à l'école maternelle.

Luận Pháp văn

(Cả hai bạn)

Expliquer ce sonnet de Sully-Prudhomme :

Durant que je vivais, ainsi qu'en plein désert
Dans le rêve, insultant la race qui travaille,
Comme un lâche ouvrier ne faisant rien qui vaille.
S'enivre, et ne sait plus à quoi l'outil lui sert.

Un soupir, né du mal autour de moi souffert,
Mest venu des cités et des champs de bataille,
Poussé par l'orphelin, le pauvre sur la paille,
Et le soldat tombé qui sent son cœur ouvert.

Ah ! parmi les douleurs, qui dresse en paix sa tente?
Dun bonheur sans rayons jouit et se contente,
Stoïque impitoyable en sa sérénité ?

Je ne puis : ce soupir m'obsède comme un blâme,
Quelque chose de l'homme a traversé mon âme,
Et j'ai tous les soucis de la fraternité.

Kỳ thi Sơ-học Pháp-Việt. — Học-trò trường tư trúng tuyển kỳ thi Sơ-học Pháp-Việt tới nơi này thi trước ngày 15 juillet 1925 phải nộp ở nhà Học-chính một cái ảnh để dán vào bằng.

Học-trò trường công phải nộp ảnh cho ông đốc trường mình để ông đốc đề lên nhà học-chính.

Ảnh dài 4 phân tây, ngang 3 phân tây, mặt trái biên rõ bằng bút chì :

1 — Tên và họ,
2 — Nơi sinh và ngày sinh.
3 — Thi ở đâu.
4 — Cái số của mình ở trong danh sách thi-sinh.

Nha Học-chính Bắc-kỳ lại cáo

LE SIGNE DE ZORRO!!!

« Dấu hiệu của ZORRO »

Là một phim ảnh 8 đoạn của rạp chớp bóng CINEMA PALACE, bắt đầu từ thứ tư 10 Juin đến thứ ba 16 Juin 1925.

ZORRO!!! Anh hùng hảo-kiệt, tài chí cao xa !

Hỡi với thiên-hạ thị giả làm khổ giải ngu dốt, chịu người ức-hiếp khinh-bỉ cho đến việc thay hình đổi giang để đề sự bênh vực những kẻ nghèo-hèn bị những quân tàn-bạo ức hiếp.

ZORRO!!! là một phim ảnh rất hay, rất vui, đã chiếu qua trong khắp Hoàn-cầu, đâu đâu cũng được đông người xem lắm, mà đã công nhận là một phim ảnh có một không hai.

DOUGLAS FAIRBANKS, đóng vai ZORRO rất khéo, đóng sức mạnh và võ giỏi, thì hành những cảnh, trông rất ghê sợ !!!

Xin mời quý-khách đến xem cho đông
Giá các hạng vào xem cũng như thường không tăng.

Quan Đốc-tờ Bi-cô-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Giá, số nhà 33, Hanoi, ông nói 314.

Quan Đốc-tờ có cả nhà cho người ở, người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi. 2062

Lúc cuối cùng của những tên bị xử tử, Hình thì ba trước của nhà pha hỏa lò, có xử-tử ba tên thì mà các bảo Ai Kinh lớn nọ Nay lý giả xin kể thêm tường tận như sau này :

Tờ lúc 5 giờ sáng, để có linh đến đứng chắn ngang hai đầu đường, không cho ai đi qua lại trước của hỏa lò rồi.

Cái máy chém thì dựng ngay trước cửa, nom như là một cái võ đàng để đóng mở ở mặt sau là một cái vật, nhưng chỉ khác có một cái là có một lưỡi dao vại mỗi rất to bằng cái quạt nan, và có chỗ để cho cổ bị xử tử nằm mà thôi.

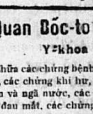
Được ít lâu có người dẫn tên tù ra, ấy là tên Tuất, hai tay trói gặt sánh khủn ra sau lưng, ra đứng đằng sau cái máy chém, thấy nó ngó quanh ngó quẩn, ngó rầy người đứng sau, rồi nhìn cái lưỡi dao treo ở trên cao, cái đầu xuống đất, ngó mãi sợ đến bên cạnh cái máy chém.

Bỗng có người đứng sau, cầm cổ đè mạnh một cái vào một phiến gỗ dự g lên đến tận ngực nó, phiến gỗ ấy bập bênh, nó ngã nằm áp mặt vào cái ván ấy, để mình người đưa tên tù nằm lại đầu kia là chỗ chết ; đầu tên tù xử tử thì đặt thò ngay ra ngoài, chính ngay dưới lưỡi dao sáng quắc, hình như dương dọa dìm ngó xuống, chỉ chực rơi bỏ xuống mà thôi.

Lúc ấy dẫn gan tướng cướp cường bạo hung hăng, du côn, ác nghiệt đến đâu như ai mấy cũng phải thất kinh, rằng mình dọa tới gây. Quả thế thật, vì bỗng thấy tên tù ấy run cả người, hình như sợ quá, rên lên một tiếng kể-ti-ti, nho nhỏ như một tiếng thở dài ngắn ngủi, hơi ng o thấy mà thôi, nhưng mà là một tiếng tận trong ngực đưa ra, tắt đau đớn, kể như một tiếng ma rên qui khóc, ban đêm tâm tối ở gần tha rừng hoang, thật rõ như một tiếng vọng kêu đâu ; nghe rất bi-a, rất não-nùng, bỗi hồi. Nhưng bỗi hồi, lát nào chỉ tác nhàn dưới mũi dao máy chém tới c đạm quá mất rồi ! Hỗi hận sao cho kịp nữa ? Lúc đã nằm trên cái thớt như vậy thật không

(Xem trang thứ ba, cột thứ ba).

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0$80

油肝魚

PHÒNG-THĂM-BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thư độ ngũ đẳng Bắc-thủ bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said Al-cập Hue.

Ngoại khoa, hà-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng ? giờ đến 9 giờ
— chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 5 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM CHỨNG : Giá 1$50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 52, cuối nhà số 236

6301.

66 212

THUỲ-HƯ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC sáng tác

Lý-qui nghe nói, dừng lay bảo mà hỏi rằng :

— Tại sao giết một mình mày lại trúc là giết chết hai mạng ?

Lý-qui nói :

— Vốn con không dám làm nghề cướp bóc, chỉ vì trong nhà có một mẹ già đã chín mươi tuổi, không ai nuôi nấng, vậy con phải nhờ cái đại danh của cha để dọa-nạt người đi một mình, mà kiếm chác tiền tài đem về nuôi mẹ già, chứ thật không dám hại ai cả. Nay cha giết con thì mẹ già con ở nhà tất phải chết đói.

Lý-qui dẫn là một vì ma-vương giết người không biết ghê tay, nhưng nghe câu nói ấy, cũng p ải độ g lòng mà nghĩ thầm rằng : Ta về nhà chuyến này cốt để đón mẹ, mà lỡ giết chết một người đang nuôi mẹ thì trời nào có dung. Thôi thì ta cũng sinh phúc mà tha cho hắn.

Lý-qui nghĩ vậy, mới buông cho *Lý qui* dậy. *Lý qui* nhặt lấy cái bàn, rồi cái đầu sụp lạy. *Lý-qui* nói :

— Ta đây mới thật là *Hắc loan-phong*. Từ đây trở đi, mày chớ làm c o ta mang tiếng.

Lý qui nói :

— Nhưng nay con được khỏi chết thì xin về nhà đồ làm nghề khác không d m giết mạo danh-hiệu của cha mà bóc-lột hành-khách ở đây nữa.

Lý-qui nói :

— Mày đã ở lòng hiếu-t uận thì ta cho mày mượn lạng bạc để lấy tiền làm vốn mà đổi nghề khác.

Lý qui tức k ắc lấy một đỉnh bạc trao cho *Lý-qui*. *Lý-qui* lạy tạ rồi quay đi. *Lý-qui* bật cười mà nói một mình rằng :

— Thằng này cũng may mà gặp tay ta ! Hắn đã là một người hiếu t uận tất biết đổi làm nghề khác, nếu ta giết hắn thì trời nào còn dung ta nữa. Thôi, ta đi !

Nói xong, lại cầm ngọn giáo lồng thẳng theo con đường cũ mà đi. Bây giờ vào hồ g ở tị, trong lòng *Lý qui* vừa đó vừa khát, ngảnh nhìn bốn mặt, toàn n ếng khe núi, không thấy có một cái tửu-điếm nào.

Lý qui đang đi, bỗng trông thấy ở phía xa xa, bên cạnh sườn núi có hai gian nhà tranh. *Lý qui* vội-vàng bước vào trong nhà thì thấy một người đàn-bà ở phía trong chạy ra, trần đầu chỉ một trâm hoa, mặt đánh phấn trắng bệch.

Lý-qui đặt ngọn giáo xuống đấy, rồi nói :

— Tôi là khách qua đường, đến đây vào đó, mà chẳng gặp có hàng quán nào cả, vậy tôi xin đưa ít tiền để nàng làm cơm rượu cho.

Người đàn-bà trông thấy hình dáng *Lý-qui* như thế, không d m từ-chối, mới trả lời rằng :

Rượu thì không mua đâu được để tôi xin vo gạo thổi cơm cho ông khách ăn.

Lý-qui nói :

— Được ! Nhưng phải thổi nhiều, kẻo rong lòng tôi đang đói lắm.

Người đàn-bà lẩy nói :

— Thổi một thăng gạo thì đủ ăn gì !

Lý qui nói :

— Thổi bao n ăng vào mới được.

Người đàn-bà chạy vào đóm bếp, rồi đi xuống khe nói vo gạo đem về thổ cơm. *Lý qui* cũng dẫo bước vòng quanh ra phía sau nhà đi ngoài. Bỗng có một người tự bên kia núi lật-đật c y về.

Lý qui đ ông ở sau nhà, nghe tiếng người đàn-bà lẩy định lên núi hái rau, khi mở cửa ra, rồng thấy người lẩy, liền hỏi rằng :

— Tại sao mà xảy-xát cả mình-mẩy ra thế ?

Người lẩy nói :

— Hôm nay có sự nguy-hiểm, xuýt nữa thì ta không được về đây mà trông thấy nàng. Nàng nghĩ tôi có hiểu vận hay không : Trong năm tháng trời nay, nay chờ mai đợi, chẳng gặp người khá h một nào đi qua, mãi đến ôm nay mới gặp được một người, n ưng người ấy là ai ? lại chính là *Hắc-loan-phong* đó. Tôi gặp lay ông ta thì định lại sao nỗi, thành ra bị ông ta đánh thua, ngã lăn xuống đấy. Ông ta vừa toan giết tôi thì tôi giả vờ kêu rằng : Ông giết một mình tôi thôi là giết chết hai mạng. Ông ta hỏi cớ làm sao. Tôi lại giả vờ nói trong nhà tôi còn có một mẹ già đã chín mươi tuổi, không ai nuôi nấng, tất phải chết đói mà thôi. Ông ta tin lời, thu giết cho tôi, lại cho tôi mất đỉnh bạc để làm vốn mà đổi nghề khác. Tôi sợ ông ta tính-nghề lại đuổi theo chăng, vậy nên phải tìm vào một nơi vắng-vẻ trong rừng, nằm ngã một lúc, rồi đi vòng quanh phía sau núi mà về tới đây.

Người đàn-bà nói :

— Chớ nên nói lo ! Vừa rồi có một chàng to lớn mà đen, đến đây bảo tôi thổi cơm cho ăn, không khéo chính là người ấy. Bây giờ hắn ngồi ở phía ngoài kia chàng tức nom cơm có phải thì ta đi lấy thuốc mê bỏ vào rong rau để cho hắn ăn. Khi hắn đã ngã xuống rồi, ta sẽ bảo lôi, lấy hết vàng bạc, rồi dọn ra ở nơi huyện-lị mà làm ăn buôn bán, há chẳng hơn là cứ đón đường bắt lột hành khách ở chỗ này ra !

Lý-qui nghe tiếng, liền nghĩ thầm rằng : Ta vừa thao-tết cho nó và cho nó một đỉnh bạc làm vốn, mà bây giờ nó lại muốn hại ta, thế thì còn trời nào dung nổi.

Lý qui vừa thò ra phía cửa sau thì bị *Lý qui* tâm ngay lấy đầu. Người đàn-bà với-vàng t oc lối cửa trước bỏ trốn đi mất.

Lý-qui nắm lấy *Lý qui*, vật nằm xuống đất, rất dao lưng ra, liền cắt lấy đầu, rồi lại rầm dao chạy ra phía cửa trước tìm người đàn-bà thì người đàn bà ấy đã không biết trốn đi đâu.

Lý-qui lại vào trong nhà, sục tìm khắp buồng, thấy có hai cái rương trc đựng các thứ quần áo cũ. Bây rương lại có được một ít bạc vụn và mấy thỏi đồ từ-trang. *Lý qui* lấy tất cả, lại chạy ra khám mình *Lý-qui* thu lấy đỉnh bạc, gói cả vào trong khăn gói của mình.

Lý-qui mở nồi cơm ra xem thì ba thăng gạo bấy giờ đã chín, chỉ hiềm một nỗi không có rau ăn. *Lý-qui* sới cơm ngồi ăn, rồi trông trước nhìn sau, bật cười mà lẩm-bẩm nói một mình rằng :

— Mình số khỏ quá ! có sẵn thịt ngon ở trước mặt mà không biết dùng để ăn.

Lý-qui rất dao lưng ra, cắt lấy hai miếng thịt ở đái *Lý qui* đem rửa sạch đi, và bỏi t an đỏ trong bếp ra để nướng, vừa nướng vừa ăn.

Ăn đã no nê rồi, còn xác *Lý-qui* đem quăng vào trong nhà, phóng hỏa đốt cháy, lại cầm ngọn giáo theo con đường nói đi thẳng về *Đông-kiều-đông*.

Bấy giờ mặt trời đã xế về tây, khi về tới nhà, thấy cửa buồng vẫn ngang thẳng bà mẹ ngồi ở trên giường hỏi rằng :

— Ai vào đấy ?

Lý qui trông thấy bà mẹ hai mắt đều đã lòa cả, đang ngồi niệm phật ở trên giường. *Lý-qui* nói :

— Mẹ ơi ! Con là *Thiết-ngưu đã* về đây !

Người mẹ nói :

— Con đi trong mấy năm nay, vẫn mương thân ở đâu ? Anh con đi làm công cho nhà người ta, kiếm lấy miếng cơm ăn, vẫn không đủ nuôi mẹ. Mẹ nghĩ đến con lúc nào thì khóc lắm khó cả nước mắt, thành ra hai mắt cùng lòa. Chẳng hay bấy lâu con làm nghề gì ? (Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKIOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của **HOÀNG-THƯỢNG**

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chư không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên hiệu Khải-định thứ ba, tòa Bộ-quốc phụng lời chỉ-dụ phê rằng:

Chiếu nay đại-thần phòng-viện MONTÈS qui-công, có sinh nên một thứ rượu bổ-đào lòng ngự-dụng gọi rất hay, đóng vào gia-chuẩn trước-tác-ấy thì gửi cho qui-viện phong-thưởng để tỏ thành-ý.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bán-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin coi tiếp theo ở trang thứ tư bản báo.

Hiệu kim-hoàn

昌 進

HOÀNG-QUANG-THIỆN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chế-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chỗ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu-cố lại sẽ cảm ơn, xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis Phố Mới), Hanoi

MÁY NỘI SỐ 243

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mọng đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2065 MẠO-THỊNH kính cáo.

BẢ CÁO VIỆC RIÊNG

Chúng tôi kính trình các quan, các ông và các bà biết rằng nhà chúng tôi không may có tên Nguyễn sĩ Bổng (dit Cả Gốc) vừa cầm vừa đi mà lại hết sách cờ bạc, thường hay về chuyện đi xin tiền, vậy từ nay nó có đặt điều để lấn quấn nhiều, xin các quan, các ông và các bà cuối đi cho, chúng tôi cảm ơn lắm lắm.

Kim-Giang gia-quyến
đồng kính cáo.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô dàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

2017

TRÀ SÂM-MẬU

Sâm sinh muôn có,
Vẫn-đi một chiếm giải-kỳ.
Mậu phải nghìn rừng,
Sâm-Mậu đều khen mỹ-vị.

Bởi vậy mới gọi tên là « SÂM-MẬU LONG-TƯỚC HƯƠNG-TRÀ » vậy. Thứ trà SÂM-MẬU này ai cũng phải chịu là ngon, hương thơm ngào-ngạt, thật là hạng nhất trong các thứ trà. Các ngài chiếu cố mà mua cho. Xin mời đến số 59, phố Hàng Ngang và các sở đại-lý kể ra sau này:

Nam-định: Hợp-thái-xương, Hằng-mậu, Công-phát, Quảng-kỳ và Di-thịnh.
Hải-dương: Phúc-nguyên, Nguyễn-lâm-Kỳ, Thuận-phát-tường, Thụy-kỳ-xương, Chợ sặt, Đông-xương-long.
Hải-phòng: Bảo-sinh-tường, Lợi-sinh-tường, Bảo-hoa-hiên, Anh-lợi.
Lạng-sơn: Chi-hưng.
Hưng-yên: Bảo-sinh-đường, Kiến-hưng.
Thái-bình: Thái-hoa-long, Nguyễn-cát-tường
Phù-lý: Quảng-sinh-đường.
Thanh-hóa: Sinh-kỳ, Đại-hưng.
Nghệ-an: Văn-minh, Lục-kỳ.
Ba-đồn: Vinh-phát.
Thuận-hóa: Cao-thái.
Ninh-giang: Nguyễn-thái-xương.
Yên-bày: Đại-lợi.

Hiệu SÂM-MẬU
Số 59, phố Hàng Ngang, Hanoi
Kính thỉ

NHÀ BÁ-CHUỒNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về dưỡng tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

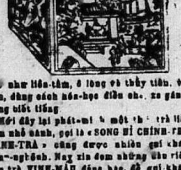
là thứ thuốc chữa bệnh tiệu rất than hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$80 một hộp

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bến Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở Vĩ-đi xem, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hạng bằng tại trên ngọn núi

cao như liên-tâm, ô long và thấy tiêm, vân vân, dùng cách hấp-hơi điều-chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ nành, gọi là « SONG HỈ CHÍNH-PHÁI BẠNH-TRÀ » cũng được nhiều quí-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những ưu riêng của trà VINH-MẬU dâng lên, để quí-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điểm bán trà VINH MẬU:

Nam-định: phố Khách, số 144.
Hà-nội: phố Hàng-ngang, số 35.
Hải-dương: phố Khách, số 1[illegible]

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch

Vũ hưu. — M. Trần-nhật-Tinh, tri-phủ hạng nhất được về hưu, kể từ ngày 1er juin 1925. Hưu bổng mỗi năm 549 đồng.

M. Ng-văn-Đội thư ký thượng hạng hạng nhất ngạch công-chính, được về hưu kể từ ngày 1er janvier 1925 Hưu bổng mỗi năm 467 đồng.

M. Ng-công-Đồng, thư ký hạng nhì ngạch thương-chính được về hưu, kể từ ngày 19 Juin 1925 Hưu bổng mỗi năm 169 đồng.

M. Ng-v-Hải *facteur* thượng hạng, ty ngạch bưu-chính được về hưu, kể từ ngày 1er juillet 1925 Hưu bổng mỗi năm 92 đồng.

Tiền trợ quả. — Mme Ng-thị-Noãn là vợ góa M. Lê-quốc-Sỹ nguyên thư ký hạng nhì sở Thương-chính, được lĩnh tiền trợ quả mỗ năm 50 đồng kể từ ngày 29 Novembre 1924, là hôm sau ngày chồng mất.

Tòa án bình. — Tòa án bình đến ngày 19 juin này sẽ họp để xử những việc sau này:

Ng-văn-Cẩn lính khố đỏ ở đội quân nhà thuộc phạm tội ăn cắp.

Ng-nhân-Giản lính khố đỏ ở về thứ ba phạm tội ăn cắp.

Bùi-văn-Bột lính khố đỏ ở về thứ tư phạm tội ăn cắp của nhà binh, và hãy-hoại đồ dùng của nhà binh.

Trần-văn-Tinh lính khố đỏ ở về thứ tư phạm tội đào binh.

Võ hà-Doãi, Đ.-văn-Ánh ở đội công-binh phạm tội ăn cắp.

Ng-v-Ngu lính ở đội công-binh phạm tội tòng phạm ăn cắp.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin có mấy lời cảm tạ các cụ, các ông, các bà xa gần đã có lòng thương đến Thân-mẫu, Nhạc-mẫu chúng tôi mà gửi giấy chia buồn, cho đồ phúng cùng đưa đám hôm mồng 9 Juin 1925. Trong khi tang-gia bối rối có điều gì sơ-xuất xin các cụ, các ông, các bà, lượng xét và thứ cho.

Có ai tử: Ng-v-Hữu Cư Yaunam,
Tế tử: Ng-v-Hệ Poste et télégraphes
Lưu-viết Phúc Mairie, Hanoi
Đồng gia đẳng bái tạ.

Kỳ đấu sảo trong trường nữ-lưu học-sinh. — Ở trường nữ-lưu học-sinh có mở ra một cuộc đấu-xảo các đồ khâu, đồ thêu đồ *dentelles* riêng cho các nữ-học sinh trong trường.

Hôm qua kỳ-giả có lên tận trường xem, bà đốc có phải bà giám thị đưa vào một gian buồng rộng bằng lớp học, chung quanh tường với có kê hoa kỳ-lưỡng, bà trỏ vào đó mà nói rằng những đồ vẽ đó cũng do tay các nữ học-sinh vẽ cả; trong buồng thì thấy bàn bày la-liệt, trên bàn biết bao nhiêu là đồ thêu và đồ *dentelle* đủ sắc xanh đen và trắng trông thật quáng lòe ả mắt. Bà giám-thị lại có lòng tử tế giảng-giải cho nghe rất rõ ràng, nào áo gối, nào các bức thêu hoa, nào các bức tranh thêu, nào các áo trẻ con, cùng các đồ lặt vặt khác, thứ nào tỉ ỉ ấy ngắm cho kỹ mới biết hết được cái kéo, mới thấu được hết cái vẻ thần tình.

Bà giám-thị nói, là của mấy cô nữ sinh chừng 8, 9 tuổi làm ra, trông cũng khéo lắm; thế mà ở ết rằng về việc thêu thùa may vá, gia nữ-lưu ta chịu ra công luyện tập thì đã khó đến đâu mà làm chẳng được, chẳng tinh.

K.

Bất nghị-định. — Bạo nghị-định số 1708 P ngày 27 Mai 1925 bổ M. Nguyễn-văn-Duật thư ký thượng-hạng hạng tư tại tòa bố phủ Thông-sứ, đi đạo quan binh thứ hai thay M. Hồ xuân-Liệt, thư ký hạng ba ở đấy được bổ đi trì-chân thi nay bãi đi.

Khoản tử tử trong đạo nghị-định số 1359 —1 ngày 24 Avril 1925 về việc bổ M. Nguyễn-n-ư Bích đi thừa phái hạng ba và bổ đi huyện Kim-động thì nay bãi đi.

Tin chị em trong Lục-tỉnh. — Có tin ra rằng chị em vào không được khách Lục-tỉnh hoan-nghênh, nên từ khi vào đến giờ, chị em vẫn phải ở ông thu chiếc bóng. Ngày nào ngoài một ông chủ thầu ở Thanh-hóa vẫn mang chị em vào Huế đi phải cuốn xéo hò ra, nay người chủ thầu nay gặp cơn khủng-hoảng như thế thì cũng khó lòng mà đậu lâu được. Nhưng xin bạn làng chơi chớ vì sĩ lo bỏ, đó đất đó ti thì chị em cũng đã tính mấy tháng lương ở nhà rồi, chỉ phàn-nàn rằng người khôn của khó, nên cũng khó lòng bỏ tọm được thôi.

S. lai cảo.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Nay mai bản-hội sẽ diễn một tích hát cải-lương « Quả chơi nên phải » trong ấy có đủ các lối ca, lý, như lý Phúc-kiều, Ngâm tứ tuyệt, ca Tứ-đại-cảnh, vân vân và tích « Hương tây liếp » là vở chèo cải-lương soạn thành được hơn 30 điệu hát. Hai tích hát này rất là hợp với luân lý thời nay.

Tối thứ năm 11 và tối thứ sáu 12 Juin 1925

GƯƠNG TÀY LIẾP

(Vở thứ nhất chia làm ba cảnh)

(Toàn bọn đồng-ấu ra diễn)

Là một vở chèo cải-lương mới soạn ra. Tích hát này soạn thành ra được hơn 30 điệu hát kể ra sao này: Hát làn thâm, hát sắp, hát rịp một, hát lửng, hát gì vọng, hát thâm, hát nỗi niêu, hát cách, hát pha cóc giọng, hát rịp chở, hát trống quân, hát than sử, hát đường trường, hát lửng chen sa mạc, hát đào lẳng, hát lệch, hát rịp bảy, ca từ đại oán, ca nam thương, ca hành vân, ca từ đại cảnh, ca kim tiền, ca cổ bản, ca rẽ duyên, ca giao duyên, ngâm từ tuyệt, kể truyện lối thường, kể truyện lối sầu, vi giọng thường, vi giọng tình, kể bông mạc.

Tích hát mới này lấy ở trong bộ Tiểu-thuyết « Sen-tây Diệp-phá-Kinh » trong ấy có đủ cả luân-lý mẹ con, anh em vợ chồng vợ cả, vợ lẽ, bè bạn, tôi tớ hay dở, và những sự gian vẻ từu sắc yên đó, thực là đúng với thời thế tình cảnh bây giờ. Nhưng tích hát này dài làm phải 3, 6 vở nghĩa là phải diễn trong 3, 6 tối mới hết được. Nay, hãy xin diễn vở đầu chia làm 3 cảnh diễn trong một tối được vở mở và đặc hát luyện tập được thanh thúc cả sẽ diễn tiếp theo, vì tích hát này diễn tích hay và có nhiều điệu hát nay làm, nên phải chia ra từng vở mà diễn mới kịp giờ và bạn hát mới làm hết sức được, để được hài lòng các quý-khách đến xem. Lần nào vẫn mời đông-ấu, ra diễn, sau những đào kép lớn và điệu đàng luyện tập xoàng sẽ diễn lại. Vậy xin các quý-khách chiếu cố đến xem đông cho và xin các ngài lại sớm cho vì đúng 8 giờ tối đã khai diễn. Xin giữ chỗ ngồi trước kẻo hết. Có bán vé trước từ tối thứ 4 và tối thứ 5.

Tối thứ bảy 13 Juin 1925

ĐỨC BÀ THƯỢNG NGÀN

Có lòng vì nước cứu dân
Uy linh rạng khắp xa gần cõi Nam

Tích này có luyện tiếng mường và tiếng quan-hóa, ngọc rất là êm ái. Vui nhất là chỗ các châu bà giáng trần.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các bậc quí-ông vào mua thì gửi tiền cho; bổ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Nếu bác thì tính từ tờm hoặc mồng một thông tây trở đi cho sau

ĐÁ NGON LẠI BỔ

Rượu ŒNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nổi-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC
86, phố Tràng-tiền Hanoi.

ột cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, gi sắp nhiều lắm, việc cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận, nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xã-hay, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cachets du Docteur Noisi

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ lạ vọng.

Nếu phải yếu, không chịu được hơi tiết ẩm nhẩm, ra gió lạnh, hễ có chớ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Noisi Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng nước ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

● *Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.* ●

Trung Hiếu Tiết Nghĩa kỳ-nữ

I. — Song-phượng kỳ duyên (sự-tích Chiêu-Quân cống Hồ) in lần thứ ba, có đổi lại các bức vẽ mới. Giá 0$90

II. — Tái sinh duyên (sự-tích Mạnh-lệ-Quân) Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá 0,90

III. — Tục Tái-sinh-duyên, cũng chia làm hai cuốn: Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá 0,90

Tiền cước gửi mỗi cuốn 0$20

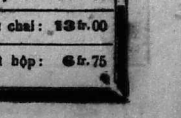
Thư và mandat xin gửi cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC.

Tranh Bắc-Việt Nouvelle

NAM-KỲ VÀ TRUNG-KỲ
MỖI TỈNH MỘT NHÀ

Mỗi tỉnh bản-hiệu cần một cửa hàng đứng nhận bán giầy và mũ của bản-hiệu, vậy ngài nào có lòng giúp, xin viết thư cho bản-hiệu.

Nguyễn tiến Hàm dit Thuận-Thành
Bottier Chapelier
7 rue des Caisses Hanoi

Giá giầy ở cuối tờ số 6 của bản-hiệu, nay xin tính hạ giá ở tarif số 7 hạ nhất.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Impérator thượng hạng	Độ một lít:	16 fr. 50
Rượu quinquina Dubonnet Labussière		15 fr. 00
Rượu Anisette Marie Brizard. . . .	Một chai:	13 fr. 50
Cassis Fournier.	Độ một lít:	15 fr. 00
Rượu Fleur de Graves.	Một chai:	13 fr. 00
Bánh Biscuits Petit Beurre	Một hộp:	6 fr. 75

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tiêu liều của chủ. — Ng-khắc-Tiêu 22 tuổi làm công cho hãng Aviat quận lãng Khương-thượng (Bà-Sông) tiêu liều của chủ mất 311 đồng thì nay đã bị bắt giam để xét hỏi.

Ăn cắp xe đạp. — Đoàn-v-Vân, 31 tuổi nấu bếp ở số nhà 16 phố Bourret ăn cắp một cái xe đạp của M. Lưu-văn Sinh cũng ở phố ấy số 1 thì nay đã bị bắt giam để xét hỏi.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Một trường tư bị đóng cửa. — Trường tư-thục ở số 15 phố Mo'z của M. Ng-văn-Thục mới bị đóng cửa, vì không có giấy phép.

CAO BẰNG

Tình khứ lưu. — Bin-quán tiếp được bài sau này:

M. Phan-huy-Tiệp tòng-sự tại sở Điện-báo Cao-bằng nay đã đổi đi chỗ sự Khao sơn là nơi các qui quan nghỉ mát trong mùa hè.

Hôm ông thượng-lộ bà con quen thuộc ai cũng có lòng mến tiếc. Liêu hữu có đặt tiệc *champagne* tiễn hành để tỏ tình luyến ái. Tiệc khai từ 9 giờ tối hôm trước, mãi đến 2 giờ sáng hôm sau mới giải tán.

B. G. lại sảo.

PHỦ-LÝ

Thảm trạng. — Hôm mới rồi ở xã Vân-chu, huyện Kim-bảng có một người thợ gặt chết đường, trong người không thấy có giấy má gì cả, cho nên kẻ ông tưởng tên tuổi quê quán ở đâu. Khi dân sở tại trình quan huyện về khám, đoạn rồi cho sở tại đem chôn. Hai hôm sau quan Công-sứ lại phái ông thầy thuốc nhà thương Phủ-lý, lên tận nơi khai quật tử thi, mổ ra để khám-nghiệm lại, vì nghe dân có người trình là việc án mạng ấy còn có tình nghi.

THÁI-BÌNH

Lưới giời khó tránh. — Việc vào nhỏ ra to nhà M. giáo Ngọc ở phố Đệ-nhị mà bin báo đã nói trong một kỳ trước, thì nay đã bắt được ba tên hung-thủ. Số là đêm hôm 19 vào khoảng 12 giờ, tên đầy tớ nhà một ông thư-ký làm sở Lục-lộ, ở phố Đệ-nhất, nực quá mở cửa ra sân gác ngồi, trông thấy ba đứa trèo mái nhà gần nhà bên cạnh, vào đánh thức chủ, ông chỗ dậy đi báo sở Cảm, khi ông Cảm và lính cảnh-sát đến, chúng cứ ở trên mái nhà, một người lính tên là Thị lên mái nhà đuổi bắt, khi gần đến nơi thì một đứa cầm dao trỏ vào mặt người lính bảo rằng: có muốn sống ở với vợ con thì xuống ngay, mã mày không bắt được nổi chúng tao đâu. Nhưng người lính không sợ hãi gì cứ xông vào đánh, bắt được một đứa, hai đứa kia một đứa nhảy xuống đường bị lính bắt, còn đứa nữa nhảy sân vào đồng chiêm nằm. Bắt được cả ba đứa xích tay giải về sở Cảm. Khi ông Cảm lấy khẩu súng, thì để mỗi đứa đứng một nơi, nhân khi bất người linh đứng cạnh đấy, rồi chạy ra theo phố giấy thoát. Mãi sáng hôm sau ông Cảm đuổi cấp quả tới nó nhảy xuống ao, ông Cảm phải bắn hai phát súng lục nó mới chịu cho bắt. Xét ra tội hai nhà bị vào nhỏ ra to và mấy nhà mất trộm lớp trước cũng đều là bọn này lấy cả, vì khám trong mình một đứa thấy đất một cái câu đối véc thì M. Giáo Ngọc nhận được vì nét chữ hãy còn trắng rõ, và bà thân mẫu M. giáo Ngọc nhận được mặt một đứa là chính nó đứng cầm dao cầm không cho bà cụ ấy kêu khi chúng vào cướp nhà bà cụ ấy, còn cái thất lưng nhiễu điều là của rạp tuồng mất trộm hôm trước. Vậy trước ao quan trên minh xét cho ra mối, vì bọn này nghe chừng còn 3,4 đứa nữa, mà trừng phạt rất nặng để làm gương cho các đứa khác, như vậy thì nhân dân thành phố mới được yên-ổn mà làm ăn.

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cẩn-thận và tiền-nong chu-tất, nên gửi hiệu *NAM-TÂN, bán sách, số 84, phố Bonnal, Haiphong bán giúp.*

Nếu ai mắc phải bệnh tinh « Lậu và giang-mai » dù lâu hay mới đều nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không hại về đường sinh dục nên lập tức dùng thuốc của hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, n-46 Rue Principale à Đáp cầu, vì hiệu này là một nhà chuyên trị bán thuốc bệnh tinh đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy người khen và mình tạ ở các nơi gửi lại.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim-đức-giang, 83 phố hàng Bồ và ở Hải-dương ngoài phố Paul-Bert làm lại lý bán nữa.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$50 một ống sáu cachets

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ, VÀ BỆNH ĐAU ĐỚN BỨT RỨT

Neurinase

Bệnh không ngủ thì thường sinh ra nhiều nỗi buồn rầu, kém đường sức khỏe, đường chí não, đeo phiền chịu tủi, mất của mất tiền. Trong các xứ nông thì thường hay sinh ra bệnh ấy. Khi nào ngủ không được thì hay sinh ra nghĩ vẩn nghĩ vơ, lến sáng thức dậy mệt nhọc lạ lùng, nghĩ không ra việc, làm lụng gì cũng không muốn, thế mà lâu mãi thì sinh ra bệnh thường gần hay bệnh giỏ giái.

Ai mà không ngủ được hay kém ngủ, thì nên dùng thuốc *Neurinase*. Thuốc này làm cho ngủ được ngon giấc, làm cho bổ sức bổ chí, và không sợ nguy hiểm gì cả.

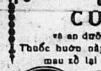
Thuốc này là do tay một người học-trò cũ ở viện Pasteur ở Ba-lê bào-chế ra.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

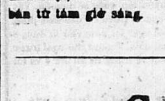
AI MÀ DÙNG THUỐC HƯƠN của ông Lương-y DEHAUT mà XỔ thì chẳng cần chi phải CỨ ĂN và an dưỡng trong phòng. Thuốc hươn này dễ uống lắm và đi mau xổ lại xổ rất êm thấm.

Bán tại Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các đại-lý thuốc đều có bán.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

PHÁN SUDOL

Rôm sẩy là bởi các hạch trong da phát tiết mồ-hôi nhiều quá mà sinh ra. Rôm sẩy sinh ra ngứa ngáy, khó chịu nhất là ban đêm.

Cứ cách chiều rôm sẩy, tiện điều nhất, là bôi nước có phấn SALIBOR và rắc thêm phấn

SUDOL một gói giá 0$50

Dùng lâu thứ ấy để chụp ngay

Hiệu bào-chế CHASSAGNE, 59, Phố Paul Bert, Hanoi

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước . . . . Giá:* **1$25**

GRANULE HISTOGÈNE QUE *Thuốc hạt . . . . . Giá:* **1.25**

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc lấy huyết và tiêu độc (ta thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . . Giá* **1$30**

SIROP D'HEMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . Giá:* **1$25**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bin hiệu xin trả lời ngay

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rào, xưng dọ dày, đau dọ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thì sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

● Giá mỗi chai: 1$ 20

Có bán tại: Nhà Ba-chuông, Hanoi

TAM-TÍNH-Y-QUÁN

Phố hàng Dầu, số 35 Nam-định

Hiệu Tam tính có thầy thuốc xem mạch, biết thực hư bịnh nhiệt, trị bịnh biết là ăn. Ép bắn cốm, hoàn tán cao tán chế huyền cực tinh tế, chữa đủ các bệnh mới lâu đã ra ốm đó trong số không phức còn chữa cũng được hoàn toàn khỏi tốt, ngoài tiền có lấy phải giá, người ngoài ở xa cũng gửi không tiền thuốc công cho, chữa các bệnh như sau này: đàn ông mộng tinh, di tinh, hoạt tinh, bịnh lậu ở dương vật không đi, đàn bà kinh nguyệt không đều, huyết ít, huyết hèn, huyết hôi, huyết lậu, [illegible] liền ra ít ra đỏ, hoặc ra trắng, hoặc ra đỏ, hoặc ra [illegible] không nuôi, các chứng ấy ở bụng đau rức kinh nên, ho hen, hen, đàm suyễn, thổ huyết, thục huyết, sục huyết, ho ra máu, huyết, sáng nuyết, phổ ra thấp có chuyện ho [illegible] ra, phổ thông, giá mỗi hộp hai là, hai [illegible]

Bịnh mới có lông rậm hay ra ông mi bán biếu, chỉ chữa nội ở thì khỏi mà mất không re-ọc, mỗi mất 1 đồng. Trẻ con cam kinh đàm suyễn tả ji mỗi chai 5 hào

Lậu và giang mai [illegible] chức khỏi và giết nọc không tồn tiền lại sinh đục ghớ thường nội chai 1 đồng, thứ 2 hào. Cần ba ông thực tối mỗi làng 5 hà, Thuốc bổ sánh nhưng song bổ hoàn giá trẻ trai gái đều dùng được cả mỗi hộp 1 đồng

Thuốc cai á phiện ngài nào ăn năng đã lâu uống khỏi không rét và đi làm được thứ 2 đồng chai 1 đồng, chai rưỡi 5 hào, gửi khách ở xa viết thư về kỳ bệnh bảo nên gửi thuốc ra ngay gửi cách linh hoa giai ngân, ngài gửi mandat hoặc tin để như sau này: M. TRẦN-BẮC SỬ ở TAM TÍNH-Y QUÁN ở Nam-định.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọ.

Giá tiền 0$90

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết mới.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay ai kém huyết sinh ra rão phất, làm cho hay ho vật uống thuốc này rất đã, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Kỳ lắm!

Thuốc nước bổ huyết

MÀU BÒ 1$40

Với 10 quan, sẽ được

100.000 quan

Muốn như vậy, nên mua một phiếu

CRÉDIT FONCIER 1912

Lần mua phiếu phải giá 10 quan, sau mỗi tháng đóng 30 quan.

Nếp tiền lần đầu liền được quyền sở hữu cái vé, và hễ vé trúng số được lãnh cả tiền.

Mỗi tháng cứ ngày 22 thì rút số — Nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số

Nếp tiền liền được ngay cái số vé, và được dự tất cả các cuộc số số cho đến khi vé trúng số mới thôi. Cho vé *Crédit Foncier de France* được 3 % lợi-tức.

MỖI LẦN RÚT SỐ, CÓ:

1 lô.	100.000 quan	12 lô.	1.000 quan
1 lô.	10.000 quan	100 lô.	500 quan

Gởi danh-biệu và số tiền nộp kỳ thứ nhất là 10 quan

đến Comptoir Colonial de Crédit à Marseille, 120, Boulevard Périer

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC:

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền lớn, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua, cứ tiền giá 20 quan rồi thì đóng lần 25 tháng nữa, tháng nào cũng thế cả đấy, liền được ngay cái vé riêng mình có quyền sở hữu, hễ vé trúng số thì được cả tiền. Mình chỉ chịu lúc đánh đến mất tiền, chớ bao như không nghĩ đến, mà đã được dự các cuộc rút số, là được có quyền sở hữu mọi cái vé rồi quy có mình lợi-tức.

Vé Crédit National mỗi năm làm kỳ để các cuộc rút số: le 15 Janvier, le Février, le Avril, le Mai, le Juillet, le Août, le Octob e, le Novembre

Mỗi lần rút số có:

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500 000 quan
1 lô.	200.000 quan
1 lô.	100 000 quan
1 lô.	50 000 quan

Tiền rút số tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rút số cũng dễ trúng lắm

Muốn đủ các cuộc rút số kỳ, nên gởi 20 quan của đầu, chớ nhiều chi

BANQUE NOUVELLE, 3 Rue Papere, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Việc bán vé này theo như bức luật ngày 17 mars 1906, các nhà quan có được đủ điều trước chính

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)